

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 265. szám, úv. Fried Józsefne úrnő házában,
hová a kezesek üzemének.

Hirdetéseket és nyílttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számítják.

Elharácsolts közpénzek.

Szentes, 1891. május 3.

Egy falusi kupaktanás, mikor valami küldöttségbe-menésre 300 frt lett részére a község pénztárából kiutalványozva, a következő, fölöttébb eredeti módon számolta el ezt az összeget:

•Jöttünk-mentünk: 100 frt; ittunk-tittünk: 100 frt; összesen 300 frt.

Megmosolyogtuk eddig ezt a furcsa számolást, ahányszor adomában említeni hallottuk, de most, mikor a Szentes városánál 1886., 87. és 88-ik években befolyt fogyasztási bírságpénzek számadását tüzetesen áttekintettük, megfagy ajkunkon a mosoly, mert az adoma szomorú valóra vált: ez a számadás egészen olyan, mint amelyikben 100 frt meg 100 frt 300 frtnak van elszámolva.

Valóban nem tudjuk, mit csodáljunk inkább. A fogyasztási adókezelés és napibiztos cinizmusát-e, mely ilyen számadást mert a tanács elé terjeszteni és föltételezte, hogy az a tanács azt el is fogja fogadni; vagy pedig a városi előljárátság, de leginkább a polgármester azon vakmerőségét, mellyel ezt a számadást közszemlére kiteszik és feltételezik, hogy

a közgyűlés ilyenre a felmentvényt megadja.

Hiszen sokban terhelheti a könyvelmőség vádjá Szentes város képviselőtestületét. Különösen a város számadásaival szemben soha sem volt valami rigorózus. Megtörtént az, hogy a polgármester egyik napon bejelentette a közgyűlésnek, miszerint a pénztárakat rendben találta s rá néhány nappal kipattant egy 18 ezer forintos árpapénztári sikkasztás.

Megtörtént az is, most legutóbb, hogy a képviselőtestület csak úgy könnyedén siklott át az 1888-ik évi közpénztári 16 ezer forintos túlköltekezés fölött s még a fölöl sem kért az előljárástól felvilágosítást: vajon kivolt-e ezen túlköltekezés számadása, a gazdasági szakosztály jelentésével egyetemben, törvényszerinti közszemlére téve.

De hogy az a könnyelmű tábor, mely mindezeket átsiklott, szemet hunyjon erre a bírságpénz számadásra is: ezt föl sem merjük tétélezní.

Lássuk csak, hogyan készült ez a számadás?

Tényeket mondunk el és nem feltevéseket.

A tanács 278/1890. számú és 1890. dec. 27-én tartott tanácsülésének vég-

zésével, a bírságpénzek elszámolása iránt következőképen határozott:

„Ami az 1886—1887 és 1888 években befolyt bírságpénzek elszámolását illeti, megbizza a tanács Györy Ferencz számvévót és Burian Lajos városi tiszti ügyészt, hogy e tekintetben a számvévót Feiler Márton kezelővel fogatosítsa s e számadást közgyűlésre terjesztés végett legkésőbb 5 nap alatt mutassa be.”

Talán fölösleges is rámutatnunk, hogy a tanács e végzése nemcsak törvénybe ütköző, de valóságos abszurdum is.

Az 1886. XX. t.-c. 142. §-ának 6. bekezdése ugyanis meghagyja hogy:

„Rendezett tanácsu városokban a számadások közgyűlés elé terjesztését a számvévóság, illetőleg a szakosztály s ha ilyen nem létezik, küldöttség vizsgálata előzi meg.”

A számvévó tehát, törvény szerint, kész számadások megvizsgálása és észrevételezésére hivatott csupán, de nem egyszersmint valamely számadási testnek egybeállítására is, ami mindenkor az illető pénzkezelő tisztviselő kötelessége.

Es ez természetes is, mert hiszen az a számvévó, aki maga állítaná össze a számadási testeket, csak nem lehe ugyanezen számadások fölülvizsgálóját és észrevételezője is.

TÁRCA.

Sulyomvölgy Budapesten.

Karcolat egy miniszterzaklató küldöttség keserveiről.
Irta: KÖPÉ.

(Folyt. és vége.)

Mi had vonul a kigyózó Albrecht-út makadamján fel ös Buda varának?

A szaztegu nyolevanharmak ötvenei ök, kiket miniszterverő hős Erdélyi Gyula, az ország legfüggettelembb, legönállóbb gondolkozása mamekukja vezet a kormányelnök színe elé.

Fölér a derék had a vár régi orszagháza elé. Nagybotu portásbácsi vendéglátó szobája nyeli el öket előbb, itt fogják aláírni, e szobában, mely e fontos aktuális örök idökre történelmi nevezetességüvé lesz felavatta, azt a kérvényt, melyet Vekervölgy ifju főjegyzője: vizifalvi és fatiniceai Dalos Vihadar érdekében nyujtanak majdan at ünneplöyelen a kegyelmes úr ö cskszellencijának.

Miniszterpapirra van írva a kérvény. Kiteríti a portás bácsi asztalán, előkerül a kalamus és aláírja az ötvenből — éppen csak huszonegy.

Huszonegy!

Reményfi Adolf furfangosan mosolyog a torzonborz bajusz alatt.

— Ühm, hüüm! dörmögi foghegyről; disznóba van ez a Vihadar még itt is. Ihol la! Huszonegy-je van! Zikker, hogy gyözni fogunk! Elviszi a cukaszat.

E kecsgető szép reménnyel nyomul fel a tábor az emeletre.

No. 179, ez az ajtó vezet a kegyelmes úr elfogadóterméhez.

Nagy tisztességtudással kopogtatnak be az ötvenek s ahogy belépnek az előterembe, csak éppen hogy hanyatt nem vágódik ijedtében az első: odabent két miniszteri titkár éppen azon fárad, hogy két emberbört preparáljon kitömésre.

— Kérem, kérem, csak tessék belül kerülni; szól oda mosolyogva az egyik börtben dolgozó. Nem kell félni, nem kell megijedni. Gyerekjáték, csigavér! Epen ki akarjuk tömni ezt a két bört. Az egyik, ez a kondor feketehajúja, a sutyomberki főispáné, emez meg a petymegi alispáné. Gonosz csont volt, amíg élt, mind a kettő. A kegyelmes úr nyúzatta meg öket, amiért holmi apró-cseprő árvatári sikkasztásért — miért zaklatták a szegény hanyag tisztviselőket.

— Igen? U-ügy? Ej-éj! No lám! hangzik a küldöttség ajszan az elégedettség kifejezése és egyik másik bátorságot vesz magának, megtagogatni a finom puha börtöket.

— Ne neked, Vekervármegye főispánja, alispánja — morgogják e közben. Annyi mint a'. Te is ide jutsz!

Ludasi Lajos dr. pár pillanatig dörmög, számolgat magában, aztán megszólítja az egyik preparatórt:

— Ugyan, kérem szépen, nem eladó ez a két kitömött bört?

— Hm! Eladó-e? Hát az áratól függ. Jó árért miért ne volna eladó?

— Hát, kérem, megadnánk az árat tisztességen.

— Ugyan-ugy-e? S aztán mit csinálna vele?

— Hát, kérem, egy konzorciumot alakítanánk; tetszik tudni, egy kitömött főispánt-mutató konzorciumot. Mert, tetszik tudni kérem, van nekem Sulyomvölgyön egy pénzintézetem, egy valóságos, igazi pénzintézet, részvényekre. Kérem, hogy felszökne a mi részvényeink ára, ha ezt a kitömött sutyomberki főispánt néhány éven át pénzért mutogatnánk.

A sok torokköszörülés, krakogás, lab-csoszogás zaja ezen közben figyelmessé tetté odabent a kormányelnök ö kegyelmességét, hogy küldöttség van az előszobában.

Kinyitja a szarnyas ajtót, kitekint, s:

— Ah, csakugyan jól sejtettem; kiáltja örvendezve. Te vagy Gyuszus? No, csak semmi cerimónia. Jöjjetek be urak! A derék vekervármegyei és sulyomvölgyi szazs önálló küldöttség ugy-e? Igen-igen, megismerem a furnájkürlöt. Szakasztott ilyeneknek képzeltem öket alimbaiban.

A küldöttség mély hajlongással vonul be az elfogadó terembe. A hátul maradó ezen közben az előbbnyomulókba ütök orraikat s mikor mind bent vannak, a kormányelnök ö kegyelmessége maga teszi be utának az ajtót fölöttébb titokzatosan.

— Na, itt voltak hat, szól mosolyogva.

De eltekintve ettől: vajon mi köze volt akár Szentes város számvevőjének, még inkább a városi ügyésznek a fogyasztási adó bírságpénzeinek elszámolásához?

A bírságpénzeket a fogyasztási adó kezelője rótta ki, az ügyész csak olyan esetekben folyt be a dologba, ha valaki panaszra ment, vagy főbebeztet, tehát a ritkább esetekben. A fogyasztási adó kezelőjének kötelessége volt ezen bírságolásokról rendszeres naplót vezetni, a befolyt jövedelmet mindenkor elszámolni és csakis az általa, a vezetett naplók kapcsán betérjesztett számadás felülvizsgálására és észrevételzésére illetékes a városi számvevő, de semmi esetre sem az ügyész.

Miért kelle hát a jelen esetben a tanácsnak a szabályszerű eljárással ellenkező határozatot hoznia és az ügyészt és számvevőt biznia meg, magának a számadási testnek összeállításával?

Az ok világos és egyszerű.

Azért, mert a fogyasztási adó kezelője egyáltalán még csak följegyzést sem tett a befolyt bírságpénzekről, annál kevésbé vezetett azokról rendszeres naplót.

A bírságot kirótták a felekre, a pénzen megosztzkodtak a kezelő és kontrabontjai, szépen zsebetették és nem kereste senki soha: hová lett? kinek a zsebébe vándorolt?

Csupán a fogyasztási adó városi napibiztosá vezettet, már t. i. úgy, ahogy tudott, egy naplót-félt a bírságpénzek bevételeiről.

Csak a bevételekről és ezt hangsúlyozni kívánjuk, mert ami a most közszemlére kitett számadási testben kiadás címén szerepel, azt úgy állította össze — hogy a napi biztosé a kezelő, avagy talán a szám-

adás egybeállítására kiküldött ügyész és számvevő — ezt nem tudjuk és nem is kutatjuk — de úgy állította valaki össze haszból, szépen hozzá alkalmazva minden tételt a megfelelő bevételi tételhez.

Egyet azonban már most konstataálni kívánunk, és ez az: hogy a városi számvevő eddig ezen szemérmelenül vakmerő számadást nem szakszerűen vizsgálta meg.

Tartozunk e kijelentéssel azért, nehogy bárki is a városi számvevőt idő előtt bűnös elnézéssel vádolja.

Hogy magára a közszemlére kitett számadásra visszatérjünk, első sorban is konstataáljuk, hogy ez tulajdonképpen nem is számadás, hanem csak bevételek és kiadások egyszerű összezése.

Nincs ahoz se okmány, se napló, általában semmi mellékelve. Ezeket — úgy halljuk — a városi ügyész a tűzálló szekrényben őrzi, nehogy megfázzanak.

Az, amit láttunk, amit áttekinteni módunkban volt, különben unostig érdektelen, hogy ezen számadások igaz értéktelenségére nézve tisztában legyünk.

Előfordulnak benne ilyen bevételi tételek: vidéki ember 2 frt, ismét egy vidéki ember 2 frt.

A kiadás rovatában: Sasi megbizottnak 10 frt, csongrádi megbizottnak 10 frt. Mindezek a vidéki emberek névtelenek. Okmány, nyugta arról, hogy azt a pénzt tényleg felvették, nem létezik.

Maga a bevételi és kiadási rovat, főösszegében így oszlik meg:

Bevétel

1886-ik évben — — 297 frt 66 kr.
1887-ik évben — — 387 frt 10 kr.
1888-ik évben — — 992 frt 90 kr.

Összesen: 1677 frt 66 kr.

Kiadás

1886-ik évben — — 267 frt 60 kr.
1887-ik évben — — 343 frt 55 kr.
1888-ik évben — — 894 frt 34 kr.

Összesen: 1505 frt 52 kr,

vagyis, az első évben 297 frt 66 kr kirótt bírságpénz behajtása 267 frt 60 kr. kiadással járt és így tulajdonképpen csak 30 frt 06 bevétel volt s a három év eredménye az, hogy 1677 frt 66 kr. kirótt bírságpénz beszedése a városnak 1505 frt 52 kr-jába került, összesen tehát tulajdonképpen csak 172 frt 14 kr. a tényleges bevétel, melyből, a számvevőnek a tanácsához terjesztett jelentése szerint, 50 százalék a kezelőt és csak a másik 50 százalék illeti a várost.

Ez az 50 százalék = 86 frt 07 kr. és hogy a városnak a fogyasztási adó bírságpénzeiből három évben át együttesen e 86 frt 07 kr. bevételre, a kezelőnek pedig ugyanebből, ugyanennyi időn át 1591 frt 59 kr. bevételre legyen, ezért ezen 3 évben, a számadási test szerint, 242 adófizető polgár zaklatására volt szükség — és ezt tudva, önkénytelenül merül fel a kérdés: vajon, nem jobb lett volna-e soha semmi bírságot senkire nem róni és ezt az 1677 frt 66 krt az adófizető polgárok zsebében hagyni, semmint közpérdára bocsátani, hogy egyesek elharácsolják?

Bizonyára azt fogja mindenki kérdezni az eddig elmondottak után:

„Vajon mi kiadással járhat a bírságpénzek beszedése?”

Az államkincstár megleletezi a bélyegcsonkítást. Ez egy neme a bírságolásnak. Az államkincstár e bírságolás után a leletet felvevő vagy a bélyegcsonkítást feljelentőnek a befolyó bírságból bizonyos százalék jutalmat ad. Ez a kiadása a bírságpénzek bevétele ellenében.

Elfáradatok ugy-e a nagy útban? Tessék, uljeteck le.

A nagy nyájasság azonban nem hozza ki sodrából a küldöttség vezetőjét. Szónoki állásba helyezi magát s aztán ünnepies komoly hangon kezd!

— Nagyméltóságú belügyminiszter úr, kegyelmes urunk! Vekervármegye és Sulyomvölgy 83 emberből álló 100 tagú küldöttségnek 50-eit van szerencsém ezennek kegyelmességed magas színe elé vezetni, hogy kérelemmel forduljunk kegyelmességedhez Sulyomvölgy méltatlanul elküldözött ifjú főjegyzője, vízfalvi és fatincicai Dalos Vihadar érdekében. A mi méltatlanul elküldözött ifjú főjegyzőnk, kegyelmes uram...

— Hahaha! hehehe! szakította meg ő ekszcellenciája a komoly dicitőt, nem áthatván meg tovább kacagás nélkül. — Ugyan, ne bomolj, Zsül! A Vihadar gyerek érdekében? Hát van erre szükség? Hiszen csak nem gondolod, hogy komolyan vettem a dolgot ma délelőtt a parlamentben? No, volt eszemben!

A száztágy nyolevanhármas ötvenének mindenike szájtáta halgatta ezt a meglepő beszédet.

— Hogyan? Hát csak tréfálni méltóztott ő kegyelmességednek?

— Persze, hogy persze! Tréfa volt az egész. Szó se legyen többet róla, mert különben komolyan megharagszom.

Ő ekszcellenciája megnyomta 7 villamos csengő hét elefantsont gombját és 7 ajtón

át 7 szolga rohant be menten frisitökkel, szivarral, pezsgővel.

A palackok dugói pattogva, durrogva ugrottak ki, s a kegyelmes úr meleg kézzorítással járta sorba az ötveneket,

Aztán hirtelen meglepetve áll meg. — Nini! kialtja az egyik „küldöttségre; hiszen ez meg Kocsis Sándor uram ő kegyelme! Emlékszik e még Sándor bá, mikor 1878-ban ott szónokolt a török-szent miklósi piactéren? Tudja, azt a szép beszédjét soha sem felejttem el, pedig ellenem fordult.

Kocsis Sándor, a sulyomvölgyi leendő köztársaság leendő közkezelésügyi minisztere, megedni érzi a tarkóját.

— Hm, nó! Hiszen igaz, hogy...

— Mit igaz? Mit hm, nó? A szondom, hogy olyannak szeretem a magyart. Képviseleljél voltam akkor, folyt a választási harc, aztán kelmed, csak úgy futtában — átutaztában felesapott ellenem kortesnek.

— Bizony nem tenném többet, kegyelmes uram. Teremt'ugyse nem tenném; szabódik nagysörényű Kocsis Sándor. Kutya nép az, megkövetem alázattal, még meg se fizették a faradásomat.

A küldöttség vezetője aztán egyenként mutogatja be ő ekszcellenciájának az ötveneket.

— Ludasi Lajos dr. mutat rá a hires konzorcialis férfúrra.

— Ah, igen, a doktor? mondja ő kegyelmessége. Nos, kedves doktor ur, jól sikerült az operáció?

— Kérem, kegyelmes uram, nem orvos

doktor vagyok, hanem fiskális doktor, feleli meglepetve a kérdezt.

— Tudom, tudom. Ép azért kérdeztem. Sikerült-e a pénzügyi operáció a vekermegyei hitelszövetkezetnek takarékpénztárra történt tranzakciójánál?

— Vagy úgy? Kegyelmességed is tudja? Kérem, én egy pénz-zeni vagyok, csupa részvénysátság, csupa hitelszövetkezet... egy valóságos ctytagu konzorcium.

— Ugyan hallgasson már az örökös konzorciumával; fordul rá a vezető s aztán tovább folytatja a bemutatást:

— Sirásó Könnyes János.

— Ah, igen, a Jancsi? fordul a kegyelmes úr a bemutatott felé. No, Jani fiam, hát rendbe van-e már a temetkező-egylet hátrálka? s aztán választ se várva, hirtelen a küldöttség egy más tagjához fordul.

— Ej-ej, Mindszenti Bandi komám, hát maga is feljött? Mikor békült ki az én drága Zsül barátommal?

— E-én? hebegi a kérdezt. Nem tudnám, hogy — haragban lettünk volna.

— Soh'se tagadja, nó, faggatódzik ő kegyelmessége. Hiszen tudja, 1884-ben, mikor az urasági kert kerítésén ugratták át. Jó-jó, hát kibékültek, annyit. Hiszen nem tarthat a harag a sírig.

— Villogó Pál János! halad tovább a soron a bemutatás.

— A Palkó Jancsi? Igen, igen! Pompás eszméje van; mondja a kegyelmes úr, megvergetve Villogó uram vállát. Az a sló bizottsága, sarmant, famózus egy

Lássuk már most, mi kiadással járt ez nálunk.

1886. január elsején megbírságotk Dancsó Antalt 2 frta, ez a bevétel. Ez ellenében a kiadás: egy rendőrnök 50 kr. a felügyelőnek 75 kr. összesen 1 frt 25 kr.

Ugyanazon évben megbírságotk Béri Dénest 8 frt 39 kral, ebből eljárási költség és rendőr 4 frt 50 kr. a felügyelőé 2 frt.

Ezek a szelidebb természetű elszámolások, melyeken a veszett fejcsének legalább a nyele maradt meg.

Vannak azonban olyanok is, ahol nem a fejse veszett el, hanem maga a számadás veszett.

Igy például 1886. január 16-án megbírságotk Vámos Pált 2 frt 90 krra. Ez a Vámos Pál kint lakik a szőlők közt és így e bírságra a következő kiadás volt: fuvar a szőlőbe 3 frt; eljárási költség és rendőr 2 frt 50 kr. a felügyelőé 3 frt 60 kr. Hogy tehát a város Vámos Pálon 2 frt 90 krt megvegyen, ez nettó 9 frt 10 kba került.

Szerfölött nagy a kiadási rovatban az úri passzióra, vagy helyesebben zaklatásra elszámolt összeg.

Igy 1886. január 29-én, feljelentés folytán, vizsgálat és fuvarra 7 frtot, rendőrnök és költségekre 3 frt 50 krt adtak ki, a nélkül, hogy valakit megbírságotk volna.

Hogy a számadási test összeállítója miként emlékezik ma, 5 év után olyan pontosan arra, hogy ezt éppen a nevezett napon adták ki — holott erre névze semmi feljegyzés, napló nem állt a rendelkezésére — ez, azt hisszük, örökre rejtély marad. Mindenesetre óriási memóriájú ember az ipse.

Lássuk még néhány elszámolást a legvadabbjából.

1886 április havában összesen csak 3 egyént kellett megbírságotk. E 3

esetben kirotatt összesen 18 frt 60 kr., mely ellenében ugyane hó kiadása 19 frt 50 kr.

Még kedvezőbb volt ugyan ezen év június és július hava. Mindezekben csak 1—1 bírságolási eset fordult elő. Júniusban 8 frt 84 kr. bevétel, 6 frt 50 kr. kiadás, júliusban 2 frt 50 kr. bevétel, 1 frt 50 kr. kiadás ellenében.

1888 okt. 10-én arany madarat fogott a fogyasztási adókezelőség. Beregi Lajost bírságotk meg ekkor 200 frttal. Ezen összegből jutott a feljelentőnek (névtelen) 40 frt. A raktár felmázsalása és erre tett fuvar 10 frt, a felügyelőnek 75 frt.

Beregi raktára itt van Szentesen, a piactéren, de azért e raktár felmázsalása és a fuvar 10 frttal szerepel.

1888 októberén megbírságotk Török Joáchimot 17 frt 12 krra. Ebből jutott a feljelentőnek 4 frt, fuvar a tanyára 4 frt, eljárási költség és rendőr 3 frt 50 kr, felügyelőé 2 frt 20 kr, vagysis, elharácsoltak a 17 frtból 13 frt 70 krt.

De nem folytatjuk tovább ezen ocsmani számadás részletezését.

Lapokat kellene megtöltenünk, ha mind sorra vennénk, mert az egész számadási testnek nincs egy tétele sem, mely nyilvánvalóvá nem tenné a közpénz elharácsolásának legfőbb művészetét.

És ezt a számadást akarta a polgármester csak úgy, minden közszemlére való kitétel nélkül, a városi közgyűlés elé terjeszteni, azt ott elfogadtatni, a nélkül, hogy akár a számvétség, akár a szakosztály szakzszerűség szempontjából felülvizsgálta és észrevételezte volna.

Ezt a számadást adta le a számvétségnek, melybe, ha csak egyszer

betekint, lehetetlen meg nem győződnie arról, mily rútul éltek vissza a kezelők e bírságpénzek beszedésénél és elszámolásánál a közbizalommal.

És hagyján, hogy elfogadta, átvette, a számvétség elé terjesztette sőt a közgyűlés által jóváhagyatni is akarta.

De cselekedte ezt akkor, amikor a számadáshoz egy olyan «elismervény» van csatolva, mely a kijátszást egymaga is nyilvánvalóvá teszi.

Ott fekszik a fogyasztási adókezelő 5 kontrabontjának egy nyilatkozata mely szóról-szóra így hangzik:

«Nyilatkozat. Mely szerint kijelentjük, hogy 1886 január 1-től mai napig a fogyasztási adónál befolyt bírságpénzekből 50 százalékot mi mindenkor megkaptuk, mi minden fogyasztási adóbérletnél szokásban van.

Szentes, 1890. december 27.

Lóvi Dávid, Sárközi József, Valtner Mór, Schner Ignác, Langer Sámuel.

Hát ez az okmány maga, elejétől végig a legvakmerőbb hazugságok láncolata.

Ki fogjuk mutatni, hogy a legtöbb esetben nem 50 százalékot, hanem 60-nál is többet zsebeltek be — ez tehát az egyik hazugság.

Lóvi Dávid nem felügyelője, hanem könyvelője a kezelőnek, semmi joga sem lehetett tehát akár csak egy százalékot is bezsebelni a bírságpénzekből, — ez a második hazugság.

Hogy minden fogyasztási adóbérletnél szokásban volna 50 százalékot a bírságpénzekből a felügyelőnek adni, ez a 3-ik hazugság. Nálunk e részben a közgyűlésnek semmi határozata sem áll fenn, az tehát szokásban nem lehet és ilyen jogot maguknak a kontrabont urak önkényűen nem vehetnek.

Sárközi József 1886-ban még csendőr volt, tehát nem lehetett sem-

idea. Befogom venni az új közigazgatási szerződésbe. Vármegyei lóbizottság, járási lóbizottság, sulyomvölgyi lóbizottság, nagyszerű! manyfik!

— De mit latnak szeméim! kiált aztán a kegyelmes úr örvendetes meglepetéssel. Hiszen ez meg a Dolfi, a Reményfi Dolfi, az én legintimussabb barátom, a Reményfi Feri bátyja. Zsül, Zsül! fenyegéte meg mutatód-ujjával a küldöttség szónokát. Micsoda modortalanság ez tőled, hogy így háttérbe szorítod Dolfi barátunkat!

Reményfi Adolf úr gömbölyű ábrázata széles mosolyra fíntorúl e leereszkedő kegyességen.

— Kérem, kérem, kedves kegyelmes uram! Valóban... igen... pedig én vagyok az egyetlen, aki még a frakkomat is elhoz- tam küldöttségbe. Aztán fogadtam is. En mindég fogadok. Nem sokba, csak öt üveg pezsgőbe, hogy 2 hét múlva el lesz csapva a főspannunk.

— No, ez derék! Bizonyos, hogy megnyeri a fogadást. De aztán kikérem magamnak, hogy nekem is jusson abból a pezsgőből. Lemegeyk Sulyomvölgyre. Együtt isszuk meg. De francia pezsgő legyen, azt mondom!

— Lejön kegyelmes ekszcenciád? Ah-haj! de jó, hogy előre tudom; szól ekkor közbe egy másik küldöttség, akit a vezető bemutatni szeret:

— Cserebökényi Kása Pista!
— Ah, a Pista? Telecky komám, aki előttem volt béli gyűlésminiszter, sokat beszélt magáról.

— Igen, kegyelmes uram, Géza komám megfordult olyik télen a hazámmal egy kis disznótorra. Nagyon aldozt jó ember volt, soha se vetette meg a magamszörű ember kináját. De milyen szép nótákat is tamburáltam neki! Ha kegyelmességed lejön...

— Lejövök, hogy ne jönnék! Megisszuk a pezsgőt. Hát aztán, azt hallottam, hogy maga beállt publicistának...

Oh, kérem allessen, nem egészen, csak egy fürdői levelet irtam a Sulyomvölgyi Tárogatóknak.

— Ah, nem, nem! Nem úgy értem. Hanem, hogy maga végzi a templom előtt a vasárnapi publikációt. — A büszkeség titkon fellobbant lángja úgy hamvad ki a miniszter e magyarázó szavai folytán az urra. «Hivatalko urra» atgubózt Cserbökényi Kása Pistában, mint ahogy nem vart hideg zuhany lehúti a lázban égő homlokot.

— Sarkos Kálmán, sulyomvölgyi divatkereskedő! kerüti a sort a legközelebb állóra a bemutató.

A bemutatott erősen egymáshoz dörzsöli a két kezét, mintha legalább is a bőrt akarná lehorzsolni mindenikről és egész ábrázata csupa mosoly, csupa alázat.

— Hát hogy szuperál a sarokbolt; Kálmán öcsém? kérdi tőle a miniszter.

— Köszönöm kérdését, kegyelmes uram — jobban is mehetne biz' az üzlet.
— No majd megjavul, ha a sulyomvölgy-hódtáv egy enyém a futó villamos

vasút kiépült; vigasztalja ő kegyelmessége sz aztán a bemutatóhoz fordulva, kérdezi:

— Hát ez a tisztas alak, Zsül druzsám, ki legyen?

Akire mutatott, Lisztes Gáspár, Vekervármegye huncvutfalvi községi képviselője volt.

— Ah, igen, a Gáspár, jegyezte meg ő kegyelmessége. Hallottam híret. Nagyon ügyes ember. Azt mondják, pompasan tudja aláírni az okmányokat.

— Mán hiszen, nem dícsérvésképen mondom, kegyelmes uram, de ahogy úgy, csak aláírom biz' én; felel a megszólítással kitüntetett, szerény hívalkodással.

— Hát Albert gazda szintén «küldöttség» fordul a miniszter egy tisztas kékélbe búj magas, szikar alakhoz. Hogy vannak a csikók odahaza. Tudom, némely része gyökeret vert és úgy kell felhuzkodni a farkánál fogva.

— Bizony, kegyelmes uram...
— No, sebai! Majd fölveszi az magát mind a szájbéres legelőn.

Erdélyi Gyula, a független mameluk felhőrpint még egy pohárka pezsgőt sz aztán odaszól a hadnak.

— Talán mehetnénk is már, uraim. Ő ekszcenciája kegyes volt megígérni, hogy vizifalvi és fatincai Dalos Viha- der gyében... Ezenkívül később lesz szerencsém még egy tömeges aláírással el- latott panaszlevelet átnyújtani, a vekervár- megyei fő- és alispán elcsapataása érdekében.
— Minek az, Zsül; vag közbe a minisz-

miesetre sem ugyanekkor kontrabont is; Langer Sámuel szintén nem volt még kontrabont 1886-ban, nem igazolhatta tehát a nevezettek egyike sem azt, hogy már 1886-tól mindenkor átvette az őt — szerinte — megillető 50 százalékos. Ez tehát a legkoloszálsabb hazugság valamennyi közt.

És hát ahoz mit szóljunk, hogy Szentes város alkaptányá, a közszemlére kitett számadási testen 1891-ben hivatalosan igazolja, miszerint 1886—87. és 88-ban a rendőrök mindenkor tényleg azt az összeget kapták meg, melyet részükre kifizetettnek a számadás kiadási tételei kiűntettek?

A pasa-gazdálkodás, a közpénzek elharcolásának ehhez fogható példája, mint ez a számadás, még városunk elég zilált gazdálkodásában sem fordult eddig soha elő.

50 százaléknak mondják a kontrabont, amit kaptak.

Lássuk, igaz-e?

1886 febr. 5-én Molnár István megbírságot 15 frral. Ebből kapott a feljendőt 3 frral, fuvardíj volt 2 frr; eljárás költség és rendőr 2 frr 50, vagyis összesen 7 frr 50 krt. Fenmaradt volna tehát a bírságpénzből 7 frr 50 krt, melynek 50 százaléka 3 frr 75 krt. Ennyit kellett volna belőle, maguk bevallása szerint, a felügyelőnek kaptania. E helyett azonban, a számadás tanuságként, kapott 4 frr 50 krt., vagyis, mintegy 65 százalékos.

Vámos Pál 2 frr 90 krral lett megbírságotva és a felügyelő kapott 3 frr 60 krt.

Szepesi Sára megbírságotoltatott 5 frral. Ebből eljárási költség és rendőr volt 2 frr 50 krt. A fenmaradt 2 frr 50 krből kapott a felügyelő 1 frr 50 krt, tehát szintén több mint 60 százalékos.

Szóláth Józsefné megbírságotoltatott

ter. Elcsapom én a nélkül is, ha egyébert nem: csak hogy Dolfi barátunk megnyerje a fogadást és együtt igyuk meg a 5 üveg pezsgőt. Tudjátok, urak, köztünk maradjon, de nagyon szeretem a potya pezsgőt.

Ezzel még egyszer megszorogatta őkszeccenciája a küldöttség minden egyes tagjának kezét és az urak kihátráltak az elfogadó tereméből.

Az előszobában akkorra a sutyomberki volt főispán börtén éppen kitömté a preparató Lúdasi Lajos dr. még egyszer alkuba állt vele:

— Ez hát a miénk és a kondor fekete-fürtös. Az én pénzintézetem. Micsoda konzorcium lesz ebből; monda, aztán utolsónak távozott, hogy a függetleneket kövesse.

Ugyanaz nap este a magyar államvasút Sulymvölgy felé gördülő kupéiban szorongott, visszautjában, a szasztágy nyolcvan-három küldöttsége.

Es Cserebökényi Kása Pista új-fent elővette a híres bökényi csárdai tamburát, hogy bús honfidallamokat pengessen hűrjain.

Kocsis Sándor, a leendő sulymvölgyi köztársaság leendő közlekedésügyi minisztere pedig újfent ragyujtott a tambura zenekíséreténél egy keserves nótára és a kupéta nyitott ablakán át messze kihangzott a dal a sötét éjszakában:

Már siess hazádba vissza,
Vert seregem . . .

8 frral. Ebből a feljendőt kapott 3 frral, egy rendőr 50 krt. Fenmaradt volna 4 frr 50 krt., melyből a felügyelő 2 frr 50 krt. tehát szintén 60 százalékos zsebelt be.

Undor és csömörlet fogja el azt, aki fáradságot vesz magának, e számadás részleteibe behatolni.

És örök szégyene e város adminisztrációjának, szégyene az előjáróságnak, hogy ilyen számadást még közszemlére is ki mernek tenni!

Hogyan informálják a fővárosi sajtót, érdekből? Az Egyetértés c. fővárosi napilap egyik mult heti számában »Hogyan informálják a minisztert hivatalból?» címmel egy furcsa közlemény látott napvilágot, mely azt kíváná ugyan az olvasó közönség előtt demonstrálni, ami a homlokára van írva, de e helyett bizony csak arra szolgál bizonyítékul, hogy még egy nagy fővárosi lap szerkesztője sincs kellőképp megvédve, biztosítva a misztifikáció ellen.

A nevezett lapban közölt »adatok« azon hivatalos információkra vonatkoznak, melyekkel — az Egyetértés szerint — a csongrádmegyei központi választmány ügyének mibenlétét világosították meg a belügyminiszter előtt.

Nem kutatjuk: ki informálta az Egyetértést, mert erre szükség sincsen. Az érdekeltség lólabá sokkal inkább kiteszik az információ minden sorából, semhogy tisztába ne jöjjünk a felől: merőlő fúj a szél.

Persze, az Egyetértés-nek nem áll módjában, hogy valakit ide küldjön, aki közvetlenül tekintsen be a mi ügyes-bajos dolgainka és a szerkesztőségét minden félrevezetéstől megőrizze. De, hogy a nevezett lap szerkesztősége tisztában legyen azok erkölcsi értékével, akik nem átalják, az ő bizalmával visszaélve, hazug közleményekkel félrevezetni, — ezutáni okulására elmondjuk neki, hogy mi ügyben és miként informáltak?

Az 1889-iki tisztújításkor, mikor a törvényhatóság különböző bizottságait és ezek közt a központi választmányt is megválasztották, ez utóbbi választás meg lett támadva az okon, mert a törvény rendelkezéséhez képest ezen választmányba minden választókerületnek legalább 2 tagja bevalasztandó, a jelen esetben pedig ez, a tápéi választókerületre nézve, nem így történt, mert onnan tényleg csak egy tag, és pedig Novák József lett a központi választmány tagjává megválasztva.

Az Egyetértés érdekeltségi információja szerint, mikor ez a főbebevezés megtörtént és a belügyminiszter eldöntötte alá került, tévesen informáltak a vármegye vezetői a belügyminisztert, úgy tüntetvén fel a dolgot, mintha a tápéi választókerületből csakugyan csak egy követvalasztó lett volna a központi választmányba bevalasztva, holott ez nem volna — az érdekeltségi informátor szerint — igaz, mert ő azt állítja, hogy kettő: Novák József orsz. képviselő, de Eszes Mátyas csongrádi lakos, dorosmai gőzmalomtulajdonos is be volt választva a bizottságba.

Az Egyetértés informátorának idáig igaza is van. Eszes Mátyas csongrádi lakos, dorosmai gőzmalomtulajdonos, a 49 éves Eszes Mátyas csakugyan be is volt választva a bizottságba, sőt ez az Eszes Mátyas a dífizető is Dorosmán, tehát a tápéi kerületben.

Az Egyetértés információjába azonban egy kis hazugság még is beletévedt. Mert ez a 49 éves Eszes Mátyas csongrádi lakos és dorosmai gőzmalomtulajdonos nem a tápéi, hanem a csongrádi képviselőválasztók névjegyzékében van felvéve s ha tehát bevalasztott a központi választmányba, ott törvény és jog szerint nem a tápéi, hanem a csongrádi választókerületet képviselheti csupán.

Van ugyan a tápéi választókerületben

még egy Eszes Mátyas, és ez a dorosmai választók névjegyzékében van felvéve, de ez nem csongrádi lakos, nem is 49 éves, de nem is dorosmai gőzmalomtulajdonos, hanem csak a gőzmalom kezelője és a 49 éves Eszes Mátyas csongrádi lakosnak a fia.

Ez az Eszes Mátyas pedig sem nem törvényhatósági biz. tag, sem pedig soha a központi választmányba bevalasztva nem lett.

Az Egyetértés informátora szerint Novák József orsz. képviselő ebben a kérdésben félre volt vezetve, felült a vármegye információinak, mint ahogy — szintén szerinte — a belügyminiszter a megyei ügyésznek ült fel.

Az Egyetértés informátora azt mondja, hogy üdvös volna tudni, vajon a megyei ügyész is felültette-e valakit?

— No lám, a kis hamis! — mire nem kíváncsi!

Mi nem vagyunk olyan kíváncsiak. Nem mondjuk, hogy üdvös volna tudni: vajon az Egyetértést felültette-e valakit?

Tudjuk úgy is, hogy felültették; sőt azt is tudjuk, hogy kik.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1891. május 3.

— **Május elseje.** A tizenkilencedik század öns redizmusa maholnap kiöli az élet költészetét. Virágnytó május hajnalhasadásán ma is felver ugyan még melséges álmunkból a tavasz üdvözölő obligát zene, de a zenésnek is élnie kell, meg kell küzdeni az élet közele kövételmeinyeivel s hogy ezt tehesse: robothan végzi a májusi üdvözlést. Sok ház ablaka alatt kell megállani a zenekarnak, amíg annyi jön össze, hogy minden muzsikusra jusson valami: éjfélkor kezdik hát róni a város útcait és csak úgy sebiben-futtában játszanak el egy-két darabot egy-egy helyen. Popogós 5 forintos bankó, persze, ilyenkor nem igen hajlik ki a nyíló ablakon, sőt ki sem nyílik az ablak, mert ugyan ki hagyáná az ő püha meleg fészket, hogy ablakot nyisson a hűvös éjszakának s hozzá még bankót is röpsiten ki rajta. A muzsikusz aztán kénytelen szép május reggelén üből nyakába venni a várost, hogy beszedje az éjjel kiérdemlett sallárriumot. Hát bizony, ebben nincsen semmi költői többé. S nemcsak ez jellemzi korunk májusi elsejét. Jellemzi az is, hogy eltűntek a hajdan ablakok alá plántált zöldgallyas, virághimes májusiák s legelőbb ha egy epülőben levő ház alványára kerül valami árva füzüfavessző inkább szomorú, semmint vigáság disznek. Pedig az idén gyönyörű verőfőnyes tavasznapra viradtunk májusi elsején. Napfelte, hajnalhasadása, az üde ózonos lég maga mind költészetet lehet. De hát . . . az élet farszót küldelme egyiköket sem kímél meg s a kenyéért való hárszaban kinek jutna eszébe a tavasz virággalatos költészete.

— **Hölgyek díja.** A csongrádmegyei gazdasági egyesület által f. évi május hó 18-án rendezendő löversenyél egy futam a »Szentesi Hölgyek díja«-val fog jutalmaztatni. — A díj aláírásí iven, gyűjtés útján lesz egybehozza s a rendezőbizottság ezen íveket ki is boscsátotta. A rendező bizottság ez utón is felkéri a t. hölgyközséget, miszerint ezen díjhoz, ki-ki tettésze szerinti összeggel hozzájárulni sziveskednék. Adományok elfogadtatnak e lap kiadóhivatalában is.

— **Csongrádi hírek.** Csongrádi levelezőnk több apró, de érdekes újdonságot tudatott velünk a Tisza-jobbparti testvérvárosból. Megértjük leveleiből, hogy Csongrádon, a város különböző pontjain, öt artézi kút füratásí tervelik. Nem ilyen költséges, luksuriózus kútaék mint a miénk, hanem a banáti artézi kútaék mintájára, melyek mind elégséges jó forrászízzel látják el a várost. — He gy i Antal plebános áldozatkészségéből újra öntették a plebánia-templom tornyának egyik cirepedt harangját, s az új harang hívó szava már szól is a hívekenk. Ezekivül ugyancsak a plebános egy nagyobb haranggal cserélte fel a temetői kápolna egyik csegetyűjét,

ezt a csemetyét pedig kivitte a tanyaházán épült toronyba, hogy hirdesse a kunlakóknak is az imádkozás idejét. Most készül meg a nagytemplom tornyához egy 32 óra mészás harang, ez is a plebánus önteti. — A gyalogjárók téglával leendő burkolását is elhatározta már a szomszédváros és folyik az alkudozás a vállalkozókkal. Ezenkívül most akarják magukhoz váltani az uraságtól a vásárvédelmet, amire annyival több kilitást van, mint levelezőnk írja — mivel különben az uraság volna kénytelen a vásárteret planirozni, elengenyíteni és korlátokkal ellátni, ez pedig tetemes költségbe kerülne. — Szóval, azt látjuk tudósítónk leveléből, hogy odaát imarón idősebb dolgokkal töltik az idejüket, mint nálunk. Nem marakodnak, hanem a város emelésén, csinosisán fáradoznak.

Iparkamarai gyűlés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara iparosztalja a f. hó 1-én gyűlést tartott. A kamara c gyűlése bennünket is érdekelt annyiban, amennyiben a tárgysorozat egyik pontja: a kereskedelmi miniszter egy leirata volt, melyben véleményes jelentést kíván arról, hogy a könyvnyomdász, tömöntő és czekek rokonfajú iparok a képesítéshez kötött iparok közé felvétesse-nek? Mert a könyvnyomdász az idő szerint ninesen képesítéshez kötve és tagadhatalan, hogy ez — főleg munkás és munkaadó közt, iparhatóságilag, sok kellemetlenséget okozott.

Bücsüöz jószág-felügyelő. Szép és megható ünnep folyt le a múlt hó 28-án Sándorfalván. Ekkor bücsüozt el az uradalmi tisztikartól a mindszent-ágyóli hitbizományi uradalom nyugalomba vonuló jószágfelügyelője: Burger Alajos. A tisztikar Kőrös szamvöz vezetése alatt testületileg jelent meg Sándorfalván, és bücsüozt egy, a tisztikar tagjainak kabinet-arcépeit tartalmazó díszes albumot nyújtott át az ünnepeltnak, ki melyen megindulva köszöntö meg a meglepetést. Ezután volt tisztársait és ezek családja it ebédrel vendégelte meg, mint vendég-szerető magyar házigazda s természetesen, hogy a kedélyes lakoma poharköszöntökben sem szenvedett hiányosságot. A nyugalomba vonuló jószág-felügyelő, mint értesülünk, Szegre költözik.

A dorosmai ménlepel. Hódmező-Vasárhely város törvényhatósága feliratot intézett a földmívelésügyi miniszterhez, a dorosmai ménlepelnek Vasárhelyre leendő átelyezése ügyében. A város e célra a sörház-épületet ajánlotta fel. Mint most a V. és V.-ből olvassuk, a földmívelésügyi miniszter már válaszolt is a felíratra, tudatva a várossal, hogy e hó első felében egy küldöttség jön le a felajánlott épület-telek megvizsgálására.

Megbotránkozottá egyházi beszéd. A zsidó hitközség hívei fölöttébb épületes egyházi szónoklatot kénytelenítették végighallgatni a múlt hó 30-án, husvétü ünnepük utolsó napján. A halottak megemlékezésének napja volt ez és a hitközség rabbija alkalmat vett magának ezuttal híveit egészen eredeti módon figyelmeztetni: hogy bizony majd ök is itt hagyják e siralom völgyét, ök is meghalnak. Az egyházi szent beszéd, — úgy látszik — ebből a teksztusból indult ki: »Aki téged a követ dobál, dobáld vissza mászás gorbombasággokkal, mert ez a beszéd olyan volt, hogy minden nőnek arcába kergette a szégyen pirját, válogatott saftos mondasáival, melyek élenken emlékeztettek Mokány Beraire. »Komisze, »fattyugyereke, »haszontalane, »cudare stb. ilyféle kifejezésekkel hemzsegett ez a szent beszéd, tarkázva olyan fenyegetésekkel, hogy — »ti is megfogtok halni, mint akikert ma imádkozunk, ezzel büntet meg az isten, amiért lelkipásztortok ellen támadtok az újságokban. Okot pedig e rólandi dühöngésre az adott, hogy a rabbinak fülebe ment, miszerint egyik-másik híve valami cselekedetet szellettetni akarja az »Egyenlőség» vagy a »Magyar-zsidó szemle» hasábjain. Több mint fél óra hosszant dühöngött az érdeemes rabbi a szöszekről a maga ügyében, a helyett, hogy ott is istent szolgálna és azt hisszük, híve nő részének örökre elvette a kedvét, az ő szent beszédeinek meghallgatásától. Mert halott az, hogy egy elkész, a maga személyes

ügyének pertraktálására használja ki a szöszeket. Az ilyen pap nem szöszérek, hanem olyan helyre való, ahol megbabolazhatják.

Ipartestületi választások. A szentesi ipartestületnél lemondás folytán megire-sedett elnöki tisztre és választmányra ma délután 3 órakor lesznek a választások a célház termében. E körülményt a »Csongrád megyei Híradó» azon figyelmeztetéssel közli az iparosokkal, hogy óvakodjanak am mindenféle tüntetés-től, különben — így fenyegetődik — az iparhatóság biztos a választó közgyűlést felfogja oszlatni. Hat mi is azt tanácsoljuk ugyan iparos-polgártársainknak, hogy a választást, az ügy fontosságához illő komoly nyugalommal, egyedül testületi érdekeikre való tekintettel éjtsék meg. De nem az okon, mintha ellenesetben az iparhatóság biztosnak jogában állana a gyűlést feloszlatni. Ilyen jogot a törvény nem ad a biztosnak s ez csak üres fenyegetés. Söt biztosítjuk iparosainkat arról is, hogy az esetben, ha az iparhatóság biztosnak kedve kerelkedik ilyen önkénykedésre — jogosan tehetik meg ellene a fegyelmi feljelentést. Azonban — és ezt hangsúlyozni kívánjuk — erre aligha lesz szükség. — Bizunk iparosaink higgadtságába, mely itt sem tagadja meg magát, a választásnál.

Veres kereszt bal. Az orsz. veres-kereszt egylet szentesi főnkja, egyesítve a helybeli jötekonny nöegylettel, nepies táncvígáalom rendezést terveit pünkösöd másodnapjára. E táncvígáalom — mint a múlt évben — az idén is méltó befejezője volna az ugyanaznap délutáni futtatásnak és semmi kétségünk benne, hogy sikere teljes leend.

Műkedvelői előadás. Az iparos ifjak képző és segélyöz egylete a f. hó 18-án, pünkösöd másodnapján táncvígáalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. A derék műkedvelők »A szégyenlős» című kitűnő angol vizjáték előadására készülnek, melyet Csik y Gergely fordított magyarra. Körülbelül két éve, hogy az egylet legutóbb ily előadást rendezett és akkor olyan élvezetes estét szerzett a közönségnek, hogy bizonyára emlékezetében van most is azoknak, akik az előadást végig nézték és mindezek, sőt most még többen most is sietni fognak az életre való egyletet, a műkedvelői est anyagi sikerének biztosításával buzditani.

Az igazi ropogos. Zsiga, a második cigányzenekar tehetséges karmestere ugyan-csak nekibuzdult az »Erzsike és Jenni» csardásokkal aratott első sikerén s most egy újabb és nemkevésbé jó komponált csardással, mint saját szerzeményével lép a nyilvánosság elé. E darabját Tóth Kálmán sz. Rácz Klára urnőnek ajánlva, »Klára» csardásnak keresztelte, amelyre, mint igazi ropogos, talpala való csardásra a nagyközönség figyelmét is felhívja.

Választmányi gyűlés. A magyar szent korona országi vörös-kereszt egylete szentesi főkegyvesületének választmányi tagjai, ma vasárnap május hó 3-án d. u. fél 5 órakor, az alispáni kis tanácskozási teremben tartandó ülésre ez úton is tisztelettel meghívja: az elnökség.

Meghívó. A sportegylet azon tagjai, kik magukat a testgyakorlásra kötelezték, a heti tornaórák megállapítása céljából a gymnasiumi tornaterembe hétfő délután 5 órára tisztelettel meghívhatnak.

KÖZGAZDASÁG.

Tavaszi lóverseny.

A Csongrád megyei Gazdasági Egyesület által 1891 évi május hó 18-án, kedvezőtlen idő esetében május hó 24-én délután 3 órakor kezdődőleg rendezett lóversenyen a következő futamok rendeztetnek: I. Futam. Államdíj 100 ft. az eisőnek. Távolság 1900 méter. — Futhat minden csongrád megyei birtokos saját nevelésű, vagy legalább 1 év óta tulajdonában levő, 3 évet betöltött lova faj-, nem- és korkülömbőség nélkül. — II. Futam. Szentesi hőlygyek díja 150 ft. Első díj 100 ft. Második díj 50 ft. Távolság 1500 méter. — Futhat mindna Szentes városi illetőségű birtokos saját nevelésű, 3 évet betöltött lova faj- és nemkülömbőség nélkül. — III. Futam. Gazdasági egy-

let díja 200 ft. Első díj 100 ft. második díj 60 ft. harmadik díj 40 ft. Távolság 2000 méter. — Futhat minden Csongrád megyei birtokos saját nevelésű, vagy legalább egy év óta birtokában levő, 3 évet betöltött lova faj- és nemkülömbőség nélkül. — IV. Futam. Lótenyésztők díja 150 ft. Első díj 100 ft. második díj 50 ft. Távolság 1700 méter. Nevezhető minden csongrád megyei birtokos saját nevelésű, vagy legalább 1 év óta birtokában levő, 3 évet betöltött lova, nem- és fajkülömbőség nélkül. — V. Futam. Vigaszverseny. Első díj 30 ft. második díj 20 ft. Távolság 1500 mtr. minden eddigi futamokban résztvett, de díjat nem nyert nevezhetőségével. Végül a nyertes lovak elővezése s ezzel egyidejűleg a díjak kiosztása.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1891. május 2.
Gyönyörű szép meleg napokkal köszöntött be május, van is szükség rá, mert az eddig uralkodott kellemetlen időjárás miatt hátramaradt mindenféle növényi fejlődés. Üzleti életünk egy hónap óta élénk. Búza ára — nyilván a jó időjárás miatt — napról-napra lejjebb megy. Arpa, kukorica élénken kerestetik. Az árak a következők: Búza mm. 8 ft 80 9 ft. — Kukorica mm. 6 ft 20 6 ft 30 kr., köbje 6 ft. — Arpa köbje 5 ft 60—80 kr. — Zab köbje 4 ft 60 kr. — Szalonna mm. 41—42 ft. — Hizotttsertés tiszta vágásra klóval 40—41—42 kr. minőség szerint.

NYILTÉR.)

NYILATKOZAT.

Stark Nándor úr, a »Csongrád megyei« című lap ma megjelent 35. számában, azt írja, hogy ellenem a kir. járásbírósnál sikkasztás vétsége miatt vádfeljelentést tett. Aligha nem arra volt szánva a kijelentés, hogy lerontsa a múlt alkalommal a közönséghez intézett nyilatkozatomnak minden körben nyilvánuló hatását.

Rögtön utána jartam, hogy e följelentés mily alapon tetétt ellenem? Arról győződtem meg, hogy Stark úr előfizetési díjnak fölvétele miatt akar ellenem ítéletet hozatni.

Érdeemes válaszomat majd annak idejében megadom e nyilatkozatra, egyelőre csakennyit:

Az a pár ft, a mit fölvettem, jogos tulajdonomat képezi. De tegyük föl, hogy Stark úr jogában velli magát sértettnék, szerződésünk értelmében meg volt adva neki a lehetőség, hogy jogait érvényesítse, amennyiben az 5 pont szerint a számadást minden hónap végén meg kellett volna ejtenünk, a mi azonban azon egyszerű oknál fogva nem történt meg, mert tarsasviszonyunk tulajdonképen egy hónapig sem tartott.

Legelőbb tehát e pár ft-nak a száma olásáról (ámbr ezt is tagadom) lehetne szó, nem pedig sikkasztásról.

Úgy látom, Stark úr magas árt fog fizetni azért, hogy nyomda és laptulajdonos lett, méginkább pedig a miatt, hogy a nagy közönség érdeke az én közreműködésemmel el akartajátszani. Szentes, 1891. május hó 2.

SZ. KOVÁCS PÁL.

*E rovatban külsőkért nem vállal felelősséget a Szerk. Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátffy Ferencz Tars-szerkesztő: Bánjalvi Lajos.

Műhely-megnyitás.

Van szerencsem a n. ér. gazdaságosság és gabnakereskedők b. tudomasára hozni, hogy Tisza-Szent-Imréről Szentesre költözve, itt szóró- és szelölő-rosta műhelyt nyitottam. — A tiszta-szt.-Imrei e nemű rosták itt sokkal ismertebbek, semhogy kitűnő voltakra a figyelmet külön fel kellene hívnom. Szelölő-rostáim munkaképessége naponta 100 métermázsza és tartósságuk, könnyű járatukért felelősséget vállalok.

Lakásom: III. t. 531. szám. Szentes, 1891. május hó.

Tisztelettel: Székely Gyula asztalos mester.

Mélyen leszállított árak!

Finom műtárgyak. Célszerű iparcikkek.

Nagy választék minden bel- és külföldi

bronz-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fa-díszmű-árúkbán.

Tartós bőrárúk és szabadalmazott álló- és függő lámpák
gyári főraktára.

TESTORY

BUDAPESTEN, CSAK IV., VACI-UTCA 24. SZ.,
a nagy Kristóffal szemben. 7-10

200 frt fedezettel

naponta 5—10 frt, sőt nagyobb nyereség is elérhető, ha értékpapírcikcünk napontai alakulatait ügyesen kihasználjuk; erre vonatkozó megbízásokat elfogad: Lévai Dávid

Lévai Dávid

bank- és váltóüzlete

Budapest, VI. Terézkerület 48, hol előlegek mindennemű értékpapírokra előnyös kamat mellett ugyszintén sorsjegyek részletfizetésre és igérvények minden húzáshoz kaphatók. 7-01

Vendéglő-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b tudomására hozni, hogy a *vásárhelyi úton Borsos Antal* üzletvezetése mellett, a *Szabó Zsigmond* féle házban (Nyíri Sándor vaskeraskedése mellett) egy *kellő kényelemmel berendezett* 3-1

VENDÉGLÖT

nyitottam, hol is mindenféle *tiszta és jó minőségű italokat* szolgáltatok ki, s ahol *vidékiek istállót és szállást* jutányos árban kaphatnak, és a t. közönség rendelkezésére *kényelmes tekepálya* áll. Szentes, 1891. május hó.

Tisztelettel: **Neumann J.**

Ma este a megnyitáshoz *kitűnő halpaprikás.*

KORONA-FORRÁS

(HYGIEA-SPRUDEL).

orvosi tekintélyek ítélete szerint, nevezetesen: dr. Korányi tanár, kir. tanácsos, dr. Kétyli tanár, dr. Kézsmársky tanár, dr. Schwimmer tanár, dr. Stiller tanár, dr. Reimetz főorvos, dr. Herrmann S. főorvos stb. stb. a „KORONA-FORRÁS“ nemcsak a legkitűnőbb, legkellemesebb ízű és a legegészségesebb ital, hanem egyszersmind a lélekzési, emésztési szervezetek bájában, valamint a **gyomor-, máj- és vese-betegségek**nél első rangú **gyógyvíz**.

Legtisztább égvényes savanyúvíz, borral vegyítve nem feketit.

12-3

Egyedüli főraktár Szentesen:

Robicsék Gábornénál.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a 33 év óta a *Czukor Ádám*-féle házban volt és szoliditágáról előnyösen ismert

arany és ezüst ékszerárú üzletemet

a vasúti főutcában volt ugyanilyenemű fióküzletemmel összevonva a **piacztéren levő, Neumann Jakab-féle házba** helyeztem át.

Igy egyesített üzletemben, mint eddig, ezután is **mindennemű**

arany-, ezüst-, ékkő- és talték-árúk a legnagyobb választékban

a legjutányosabb árban kaphatók, amennyiben több budapesti, bécsi és külföldi hasonemű nagyobb üzletekkel való előnyös összeköttetésem arra képesítenek, hogy **verőimet** mindenkor a legújabb divatú és legolesőbb ékszerekkel elégíthessem ki

Üzletem elvállal nemcsak minden az arany-műves szakmába vágó javítást, hanem előirt minta és fazon szerint **új ékszerek elkészítését** is, és úgy a javítások, valamint új ékszerek készítése mindenkor tisztán, csinnal és a felhasznált anyagért való jótállás mellett teljesíttetnek.

Az a bizalom, mellyel üzletemet 33 éven a t. közönség kitüntette, legjobb bizonyítéka annak, hogy azt mindenkor **kiérdemelni** iparkodtam.

Ezen bizalmat kérem üzletem részére továbbra is megtartani.

Tisztelettel

CSILLAG ARMIN,
aranyműves.

„Newyorki Germánia“ életbiztosító-társaság.

Alapított 1860.

A társaság activái 1891. január hó 1-én 66'881'021'00 márkára rugnak, tiszta főlöslége pedig 3'721'271'15 márkára.

Fenállása óta 1891. január 1-ig a társaság halálesetekért 57'173'217 márkát, a biztosított élte

idejében esedékessé

vált kötvényekért 11'632'564 „

életjáraeékok fe-

jében 727'061 „

fizetett ki.

1881. január hó 1-én érvényben lévő biztosítások: 32'591 kötvény 243.619'529 márká erejéig, ebből esik Európára: 18'689 kötvény, 103'237.421 márká erejéig.

A társaság activái Európában: ingatlanai Berlinben, letétek a különböző országok kormányainál és bankoknál és kötvényekre adott kölcsönök 6'008'556.00 márkára rugnak.

A társaság Magyarországon, Ausztriában, Németországban és a Svájcban képviselőségekkel bir. Dijszabályzatai igen jutányosak és feltételei a lehető legmértányosabbak.

Felvilágosítással szolgál a **társaság magyarországi vezérképviselője Budapest, VI. Gyár-utca 13. sz.** Magyarországi referentiák: Pesti magyar keresk. bank, Bokros Elek, dr. Regen Gusztáv és dr. Neumann Armin, országgyűlési képviselők. 4-5

Sarg Glycerin-fog-Crém-je,

A fogak szépsége | Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztító szer

KALODONT

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

Utónagyon praktikus. Illatosan üdítő.

Áleggyöngédből fogzománóra is ártalmatlan.

Jegyzet: Németországban, Franciaországban stb. a legnagyobb sikerrel behozva, ugy az udvarnál, valamint a magas körökben és a legegyszerűbb polgári családnál használatban van.

Kapható a gyógyszerárakban, darabonként 35 krért. 50—33

Szentesen: id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Öltözék-szövetek!

A legszebb minták magánvevőknek díjtalan és portómentesen. Eddig nem létezett mintakönyvek szabók részére porto nélkül, csupán 20 frt letétért, — mely összeg megrendelés esetén leszámítatik a számlából.

Öltözék-szövetek.

Parvien és doszking a magas klérusnak, előírás szerinti szövetek cs. és kir. hivatalnok egyenruhához, vateránoknak, fizikóknak, tornászoknak és szolgaruhához, Teke- és játékszital szövetek, loden, vízmentes és vadászöltözékhez mosószövetek, utazó-plédek 4—14 frtfg stb.

Aki jutányos, zoidt, tartós, tiszta gyapjuszövetet és nem szétbátan ajánlott olcsó rongyot akar vásárolni, mely a munkadíjra alig érdeemes, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünben.

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztóraktára.

Állandóan fél millió frt értékű raktáron és világ-kereskedésem mellett természetes, hogy sok maradékszövet gyúlik össze; minden józan gondolkodó ember beláthatja, hogy annyi maradék és darabkából minták nem küldhetők, mert hiszen néhány száz mintarendelésnél rövid időn ni sem maradna raktáron. Epp ezért csakis széleséges, ha posztókereskedők maradék minták beküldését hirdetik és ily esetekben a beküldött minták posztóvegek és nem maradékok mintái: az ily eljárás célszerűsége elég világos.

Nem tetsző maradékok becséreltnek, vagy a pénz adatik vissza. A maradékok megrendelésénél szükségös kivánt szín, mennyiség és áll megnevezése.

Szétküldés csakis utánvétellel, 10 frton felül bérmentve.

Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 12—12

Öltözék-szövetek!

Harkányi Gyógyfürdő | **Harkányi Gyógyfürdő**

MAGYARORSZÁG, BARANYAMEGYE 6 1

Fürdőidény: május hó 1-től szept. 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalmat ezen vizgazdag, legmelegebb és legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62,5 és 4 C fokú természetes ártézi kénforrások kitűnő gyógyítási hatással bírnak csúszos, köszvény, görvély, idült bőrkütegekre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok, higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj, lép, általán mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szembajok s ivarszervi bántalmak ellen.

Figyelemreméltó újdonságul jelezhető, hogy közelebb egy díszes svájci modorban épült — kávéház és ebédlő — összekötvé a fürdőszállodával fedett csarnokkal — áll a t. c. közönség kényelmes használatára

Az utazásra ajánlható budapest-pécsi vasút, déli vasút, budapest-kanizsa-barcsi vonalon, állomás: Pécs, alföldi vasút Eszéken át Villányig, mohács-pécsi vasút, állomás: Villány.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak: dr. Heller József, rendelő fürdőorvos s a fürdőbőröl Blümel Ferencz.

Posta és távirdu állomás.

Harkány, 1-91. évi május hóban.

A fürdőigazgatóság.

Harkányi Gyógyfürdő | **Harkányi Gyógyfürdő**

Dreher Antal féle kivitelei palacksör

DIETRICH és GOTTSCHLIG

BUDAPEST

vagy **DREHER ANTAL** Kőbánya.

Csakis teljesen leülepedet, tehát túlkürtözta kivitelei sör szétküldése, folyton friss üveg-töltésben, a minőség hamisítatlan volt mellett kezeség vállaltatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.

Árjegyzékek mindenféle ingyen és bérmentve

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kivitelei sör” cím alatt forgalomba hozatnak, a t. c. Dreher-féle kivitelei sör fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegeimkét, melyen a **Diétrich és Gottschlig** név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk.

6—1

Műhely-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Szentesen, a **Bárány-féle** I. t. 490. sz. házban

KÁRPITOS MŰHELYT

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, úgymint: salongarnitúrák, ottománok, háló- és ebédlő-divánok, ruganyos derékalkjak, függönyök készítését, szobák kárpitozását, butorok be- és kicsomagolását stb.; javításokat olcsón számítok, régi butorokat az újabb divat szerint átalakítok.

Miért is a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok

alázatos szolgálja

FEUERER ÁRMIN,
kárpitos és díszítő.

3—1

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénylársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: | Városi iroda és raktár:

VI., külső Váci-út 1696/99. || VI., Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű, és számos első di-jakkal kintüntetett szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalm. mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmívelő eszközeit, boronát és rőgtörő hengereit, valamint

Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavető-gépeit.

Készlethen vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER- és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szabad. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalmok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kévekető és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.
Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

9—24

Vegy tisztza, viz tisztza:

kitűnő, leghatásosabb véd- és gyógyító-anyag állatok járványos betegségei és fertőtlenítő mosóvíz sebeknél.

2-12

Prospektusok és használati útmutatás ingyen és bérmentve küldetnek

Szinbea pirosas. Egyetlen tökéletes, szagtalan — fertőtlenítő szer betegsözkök, ür-székék, istállók stb. részére. — Vegyészeti laboratórium állatgyógyászati és fertőtlenítő célokra.

ERNST HENRIK
BÉCS, III/2, Hörnesgasse 19. sz

A külföldi — főleg a hazánkban annyira elterjedt csehországi — ásványvizek helyett partoljuk a jobb és olcsóbb hazai vizeket!

Aki egészségét szereti,

mohai **STEFANIA** vizet igyék.

Semmilyen más savanyúvíz ezzel nem mérkőzhetik.

Borral vegyítve élénken pezsgő, igen üdítő ital.

A t. közönség hazafias pártfogását kéri

kiváló tisztelettel:

a mohai „STEFANIA“-forrás igazgatóságá.

Főraktár: Burian József úrnál.

3-2

Orvosi bizonylatok

MARGIT

gyógyforrásról

MAGYAR SELTERS

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikléges vízek között. — vegyi alkotrészeinek szerencsés összetételű kevés szénas, de zardag, félig kötött szénasv tartalmú.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a legutak hátsó részénél, Vichy stb. vizektől különböző csekélyebb szénasv tartalmú forrás vizét az érzékenyebb esetekben, vagy a forrás körüli sziklések tisztogatásánál kell tartani, a szénasv tartalmú vizek fölött előnyös bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak találtam a légző-, emésztő- és vizeletszervek hurutos bántalmánál olyankor, hogy jelenleg rokonaimnál más ásványvíz alkalmazásánál még rendelteték. — csekély szénasv tartalmú forrás oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata natarozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légző- és börtettségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmánál rokon természetű gromorja volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gromorvishólyag idült hurutját szintén a zlatig.

Ez időszakra Európa legelő s leglátogatottabb tudósegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket az gyógyintézetben a „Mar-

mint a seltersi, gleichenbergi, giesshübli. Előnye, hogy a betegnek élvezettel isszák s hogy sem bevétel, sem belelegetve, a fejben vagy időben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kéty Lányó egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli vizek fölött kisebb szénasv tartalmánál fogva előnyös bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizelet-szervek hurutos bántalmánál bátran versenyez a külföldi szikléges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásában teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: A „Margit“-forrás gyógyvíz alkalmazása által a legutak hátsó hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatalos írtam magamnak ezen betegim által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legürögöbben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

»MARGIT« borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, Budapestben, Erzsébet-tér s. sz.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy eddig a N. u. Mann Jakab-féle házban volt könyv, írószer-rajzszerszám papírkészítéskészlet május hó 1-től fogva.

a Kass-szálló épületébe

Stark Nándor eddig volt tizlehlajviségébe helyeztem át és tizlelmet természetesen kibővíthető fogom ott tovább vezetni. Ugyanott himnuszhoz való előnyökök jutányos árban teljességteljesen.

Tisztelettel: SCHÖNTEITZ A.

Üzlet-áthelyezés.

Vendéglői üzlet-megnyitás.

Van szerencsém Szentes város t. közönségével tudatni, hogy a kispiacon, a Zuckermann Károly-féle saját házamban egy

VENDÉGLŐI ÜZLETET

nyitottam; hol is a legjobb és legtisztább kezelési hegyi és kerti borok, úgyszintén saját főzetésű pálinka és valódi szépesi borovicska literenként kimérve kapható.

Ugyanott egy helyiség, utcára nyíló ajtóval, szoba és konyhával azonnal kiadó és egy billiárd felszerelve, igen jutányosan eladó.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradok

tisztelettel:

UGRAI ANTAL.

Kispiacon, Zuckerman-féle ház.

Hegyi és kerti borok

Saját főzetésű pálinka

Serail arckenőcs

Az arcon mutatkozó szeplők, pattanások, májfoltok s mindennemű bőrtisztítatlan-ságok eltávolítására a legmegbízhatóbb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert fölül múl. Ezen kenőcs a bőrnek különös lágyaságot, puhérséget és üdéséget kölcsönöz, s mint női toailette-szer, megbecsülhetetlen. — Egy tégegy ára 50 kr., nagyobb tégegy 80 kr.

Továbbá: az eddig egyedül legártalmatlanabb és legjobbnak bizonyult

Pálmai Ilka hölgypon,

melynek alkalmazása által az arcból sima és fehér lesz. — Egy doboz 60 kr.

Kapható:

Remetey Dezső

a „Szt.-Háromsághoz“ címzett gyógyszerárban. Kun-Szent-Mártonban. (Piactér.)

Megrendelhető posta útján — csomagolás és szállításiért 20 kr. számítatik.